

CHEMIE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ I

Environmentální procesy

(03)

Problémy životního prostředí v ČR

Ivan Holoubek

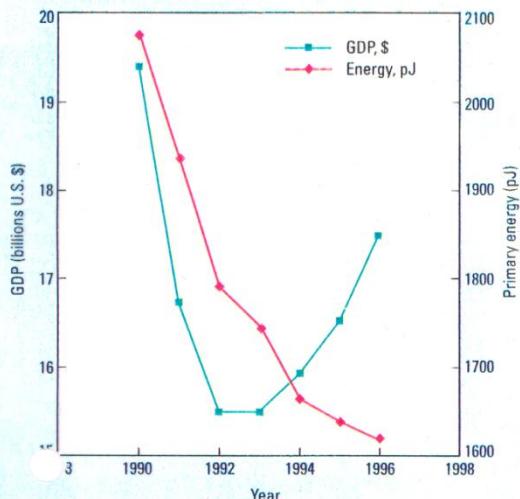
RECETOX, Masaryk University, Brno, CR

holoubek@recetox.muni.cz; <http://recetox.muni.cz>

FIGURE 1

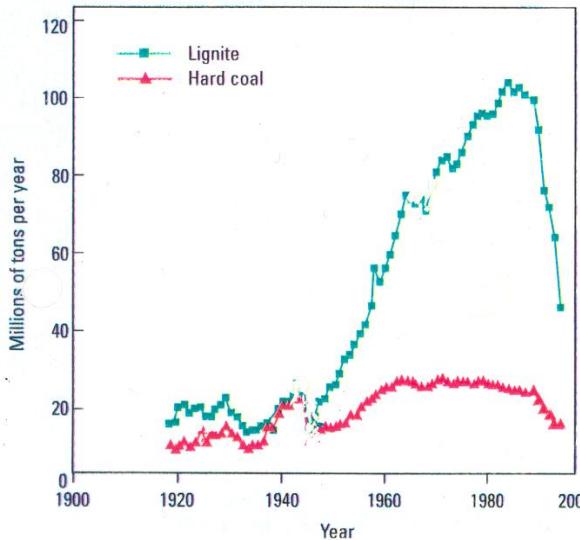
Gross domestic product and energy consumption in the Czech Republic

From 1989 to 1993, gross domestic product plummeted with energy consumption. Although GDP is steadily improving, energy consumption is not rising.

FIGURE 2

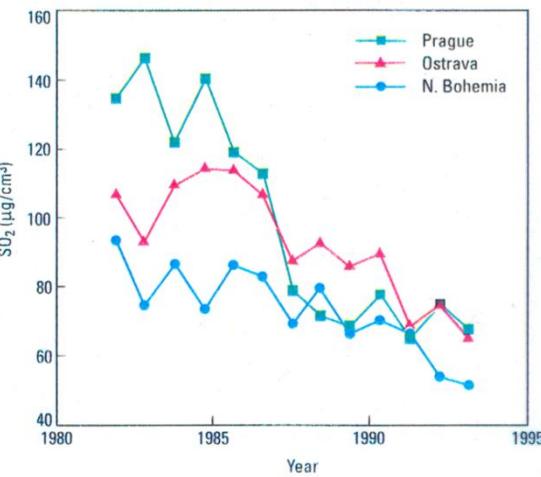
Coal mining in the Czech Republic and Slovakia

Coal mining in this region rose sharply during the Communist period from 1947 to 1989. Much of the coal mined was high-sulfur lignite. Declines have been precipitous as the countries' economies change.

FIGURE 3

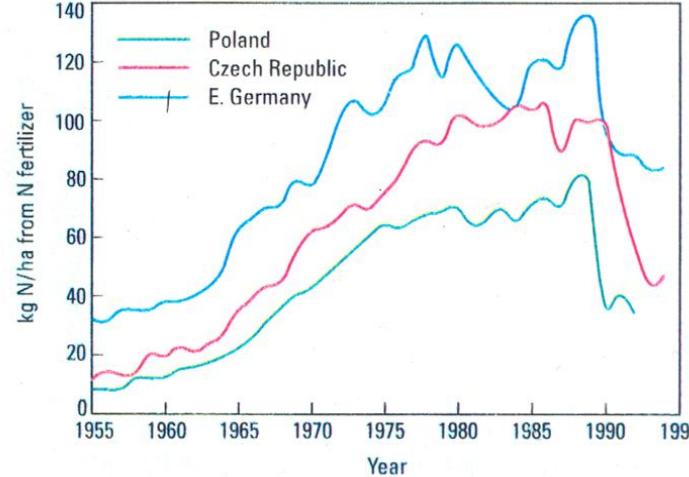
Sulfur dioxide concentrations in the Czech Republic

Measurements taken in Prague, at Ostrava, near the Czech border with Poland, and in North Bohemia, near the border with the former East Germany, show a decline in sulfur dioxide emissions since the mid-1980s.

FIGURE 4

Nitrogen-based fertilizer use

Since 1988, there has been a 30–50% decline in application rates of nitrogen fertilizers.

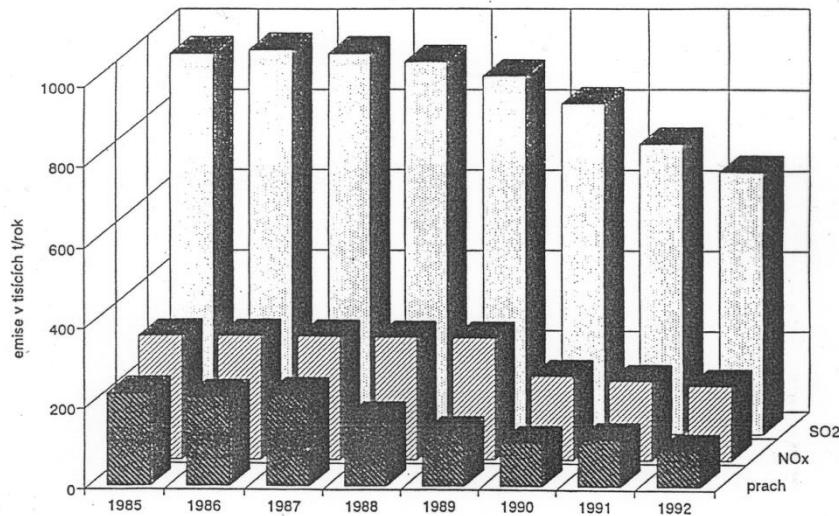

Trendy výroby v ČR 1990-1995

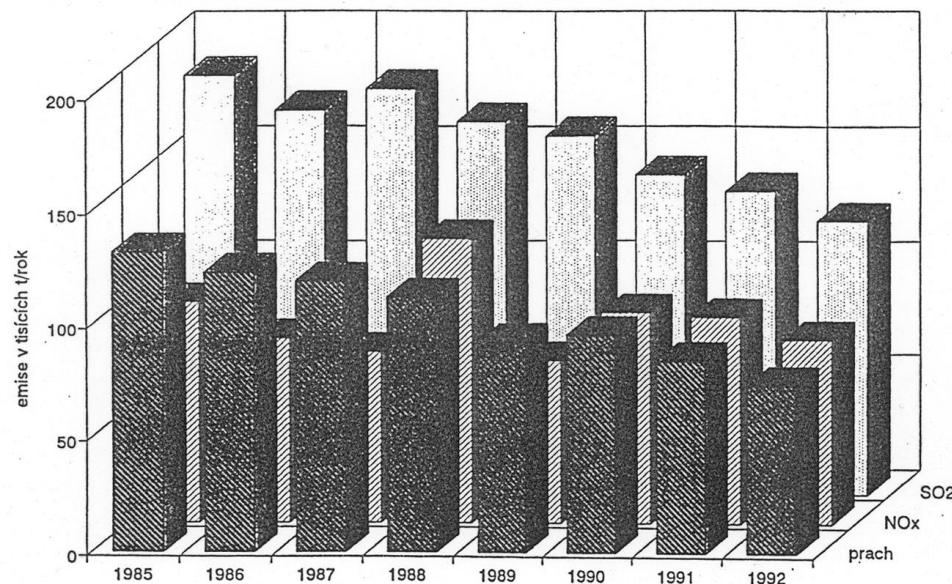
ironment

Trendy vývoje znečištění ovzduší v ČR 1985-1992

Obr. VIII.3.1 Vývoj ročních emisí hlavních znečišťujících látek v letech 1985-1992 – severočeský region

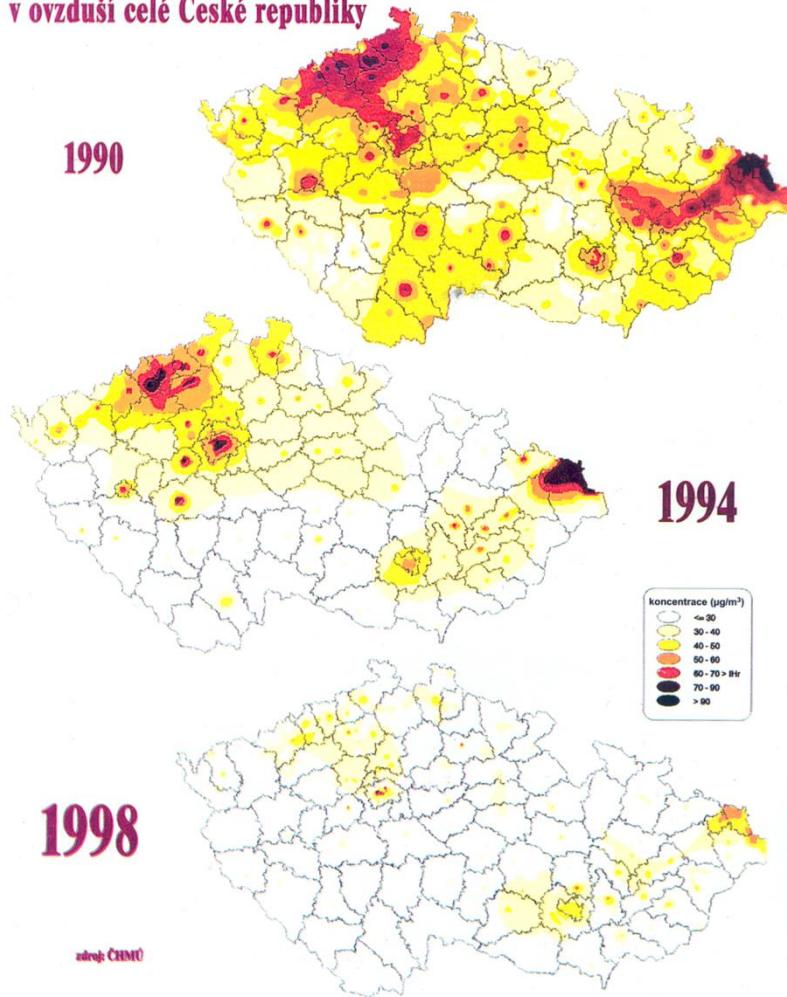

Obr. VIII.4.1 Vývoj ročních emisí hlavních znečišťujících látek v letech 1985-1992 – severomoravský region

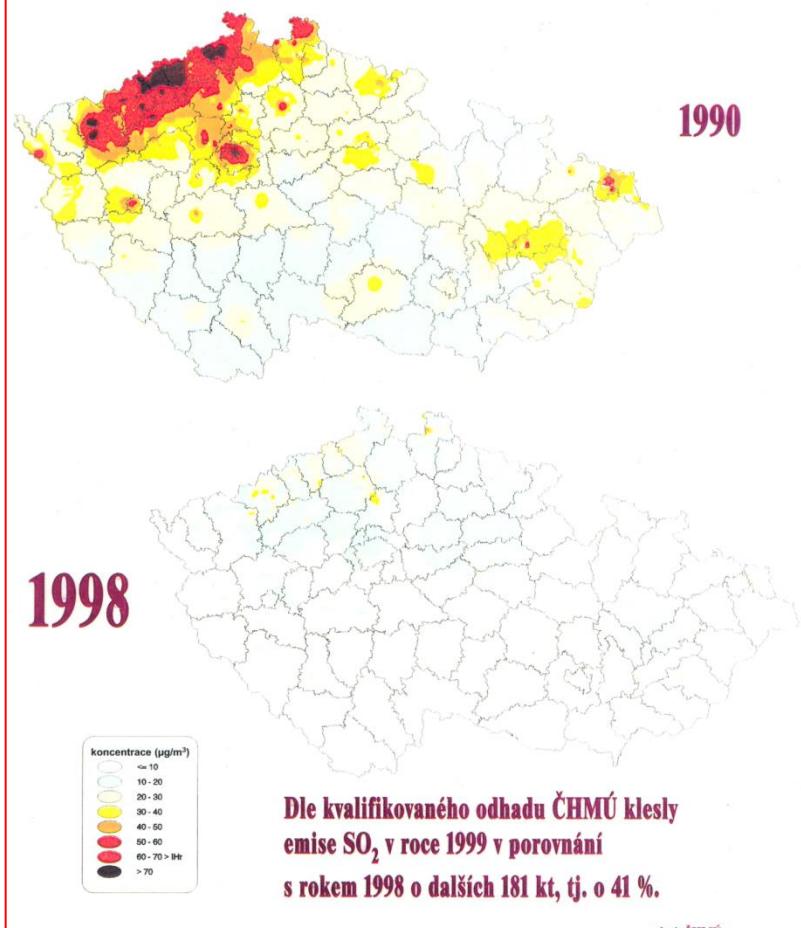

Trendy vývoje znečištění ovzduší v ČR 1990-1998

Roční aritmetické průměry koncentrací prašného aerosolu
v ovzduší celé České republiky

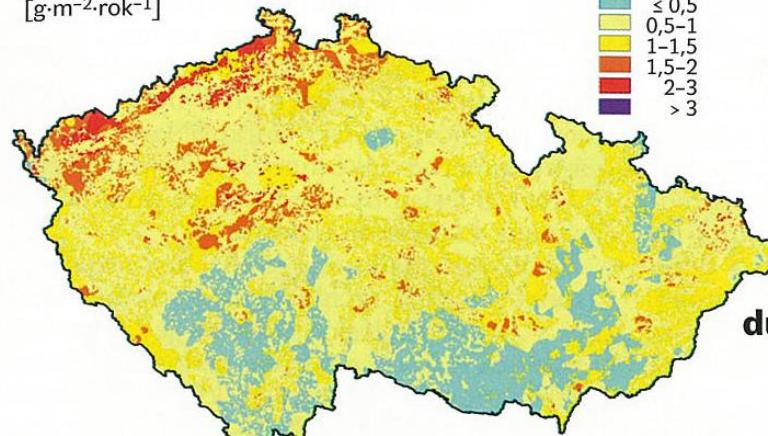
Roční aritmetické průměry koncentrací oxidu siřičitého
v ovzduší celé České republiky

Trendy vývoje znečištění ovzduší v ČR 1995-2005

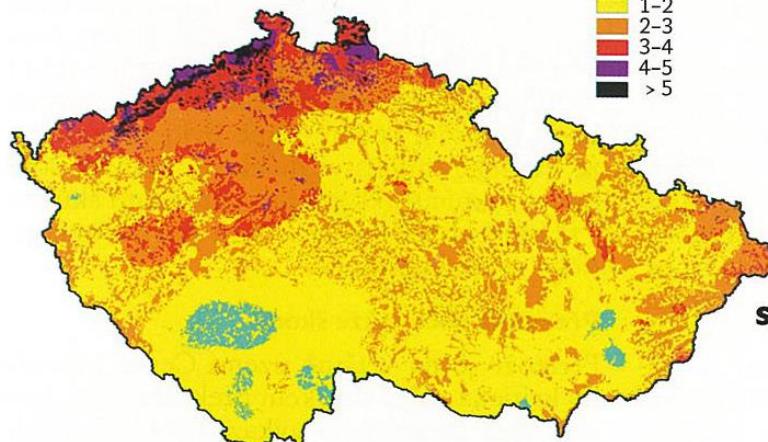
depozice dusíku a síry

[g·m⁻²·rok⁻¹]

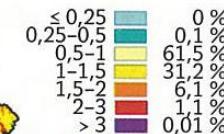

dusík

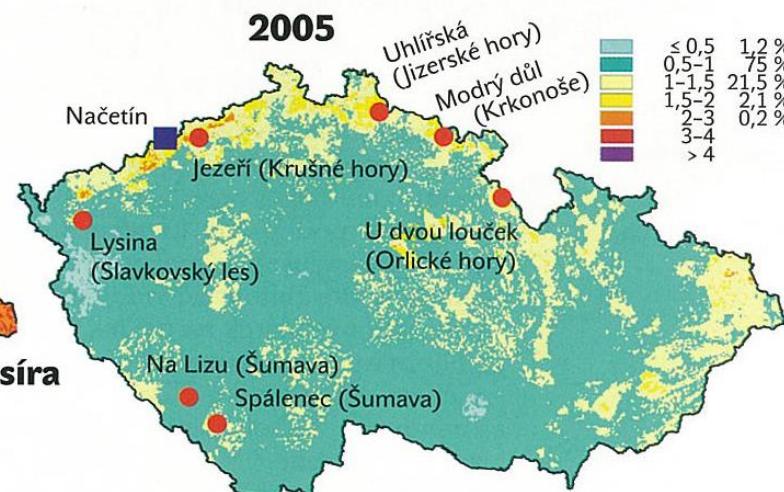
1995

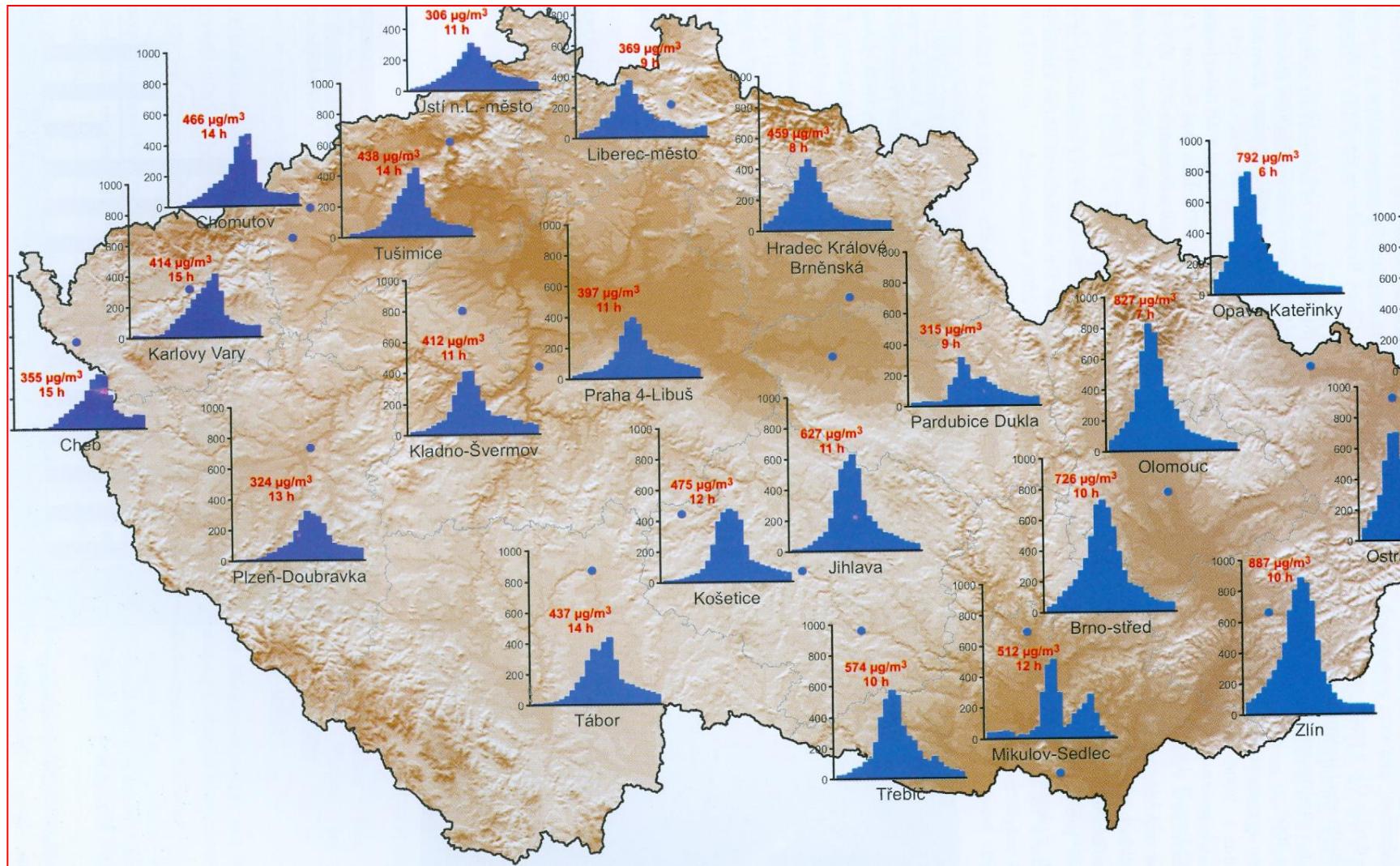
síra

2005

PM₁₀

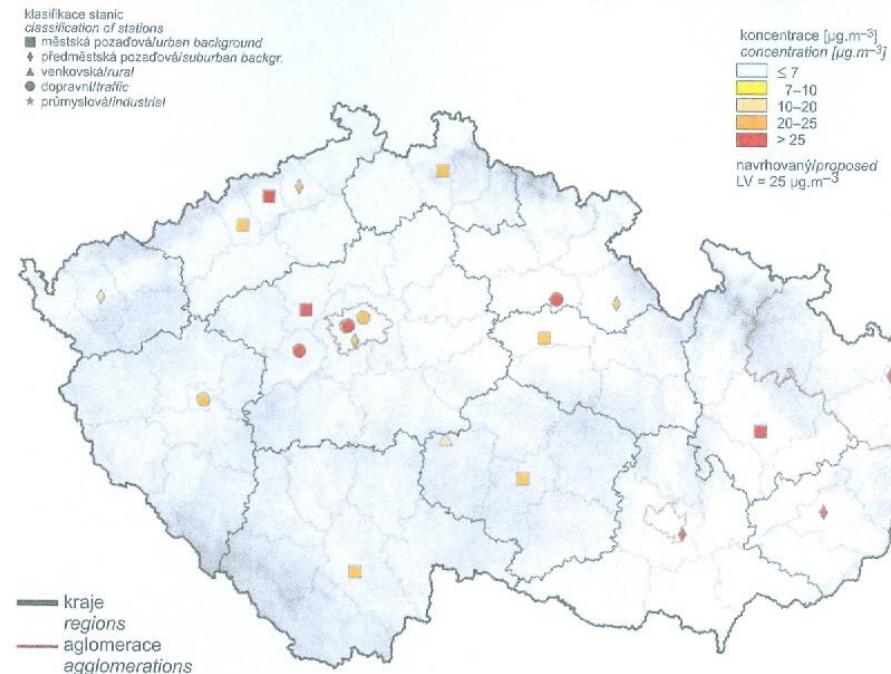

Research Centre for Toxic Compounds in the Environment

<http://recetox.muni.cz>

PM_{2,5}

Obr. B1.2.4 Roční průměrné koncentrace PM_{2,5} na stanicích v r. 2005
Annual average concentration of PM_{2,5} at stations in 2005

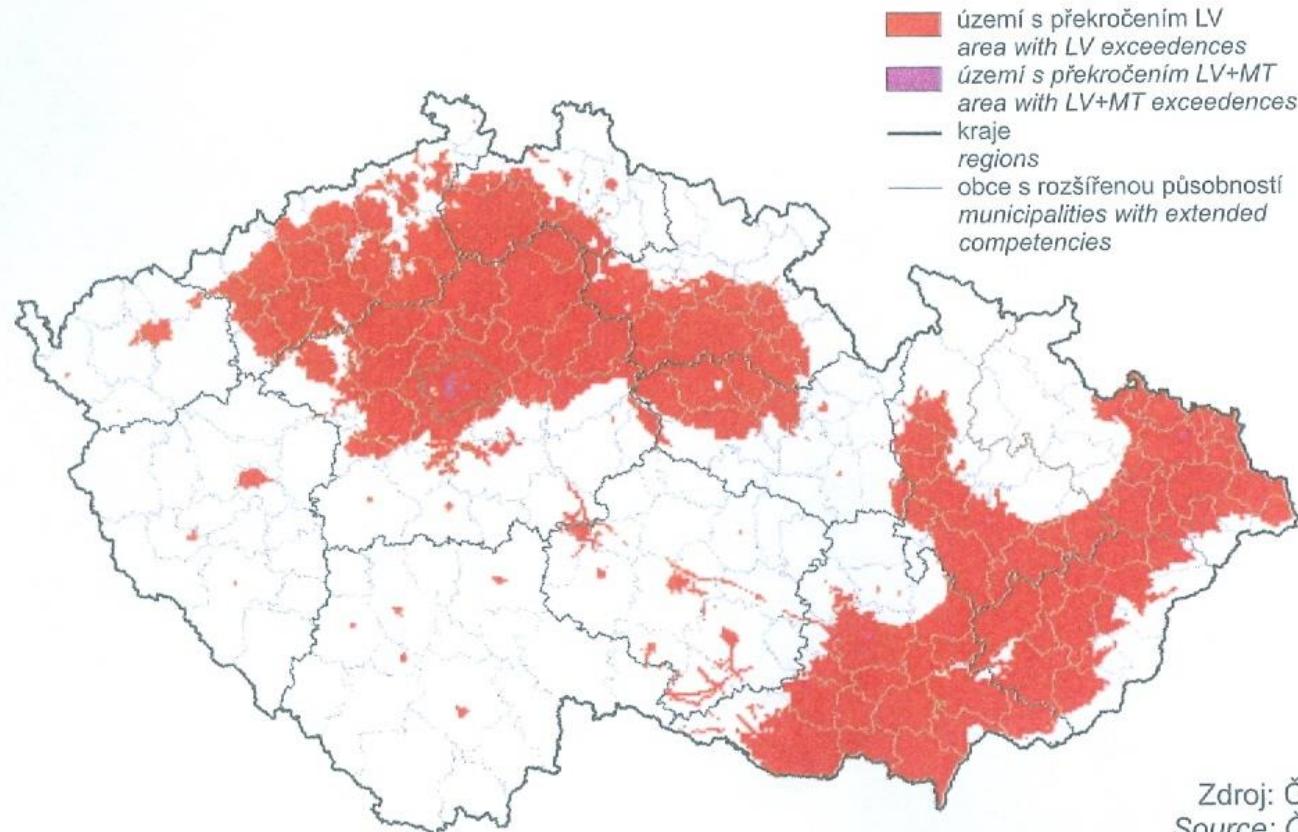
Zdroj: ČHMÚ
Source: ČHMÚ

Obr. B1.2.5 19. nejvyšší hodinové koncentrace a roční průměrné koncentrace NO₂ na vybraných stanicích, 1996–2005
19th highest hourly concentrations and annual average concentrations of NO₂ at selected stations, 1996–2005

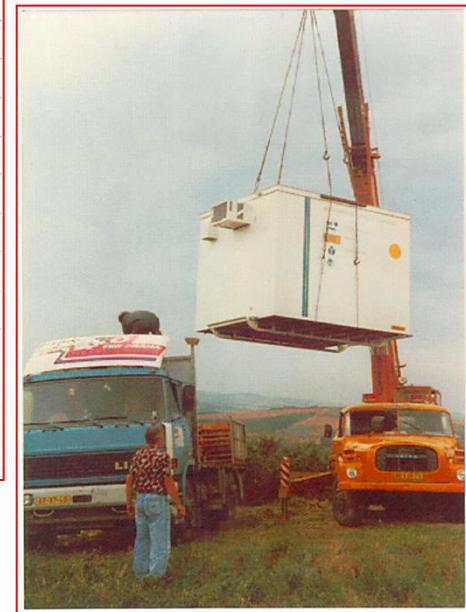
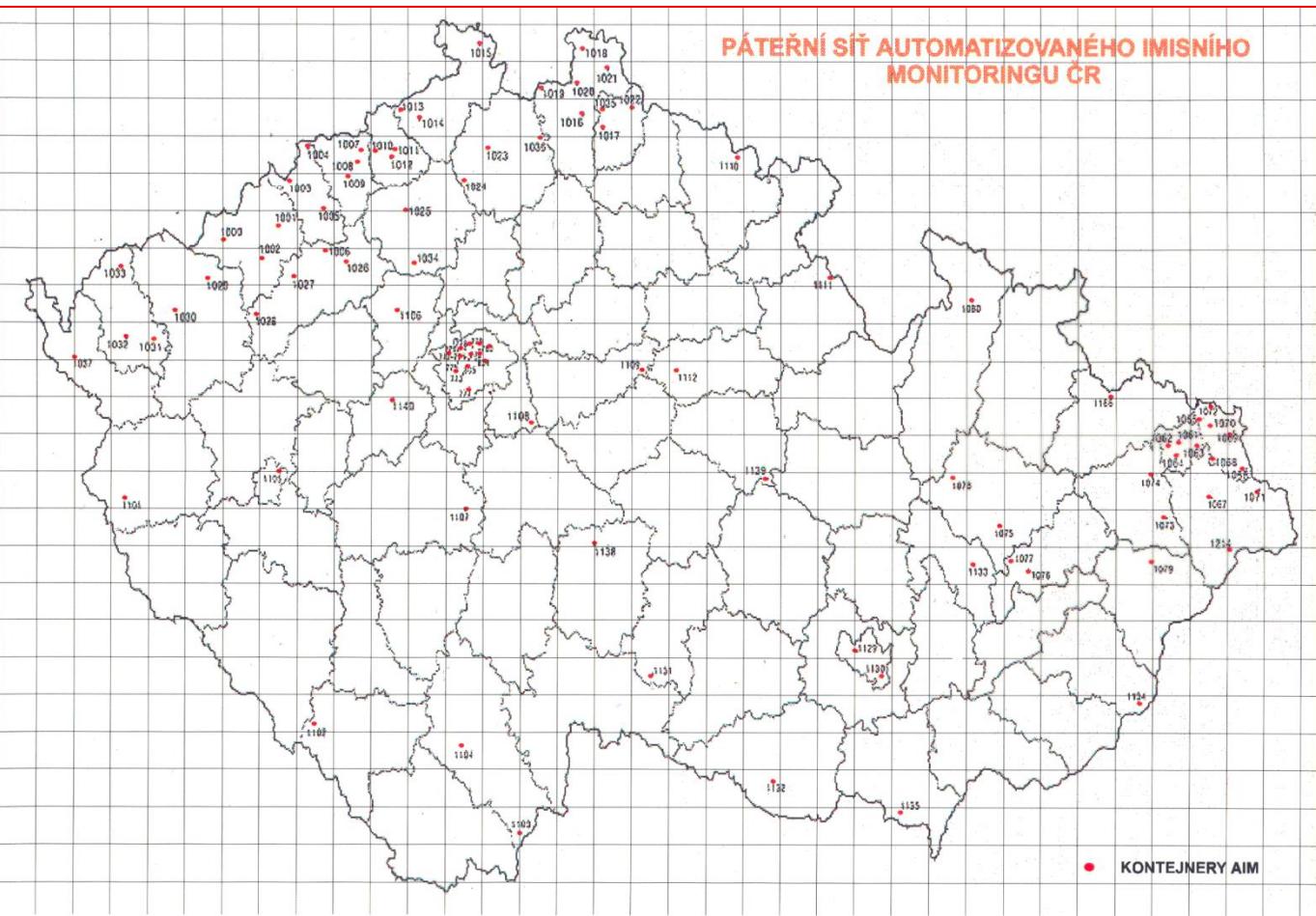
Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší

Obr. B1.2.15 Vyznačení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k limitům pro ochranu zdraví, bez zahrnutí ozonu v r. 2005

Designation of areas with deteriorated air quality compared to the limits for protection of human health, not including ozone, in 2005

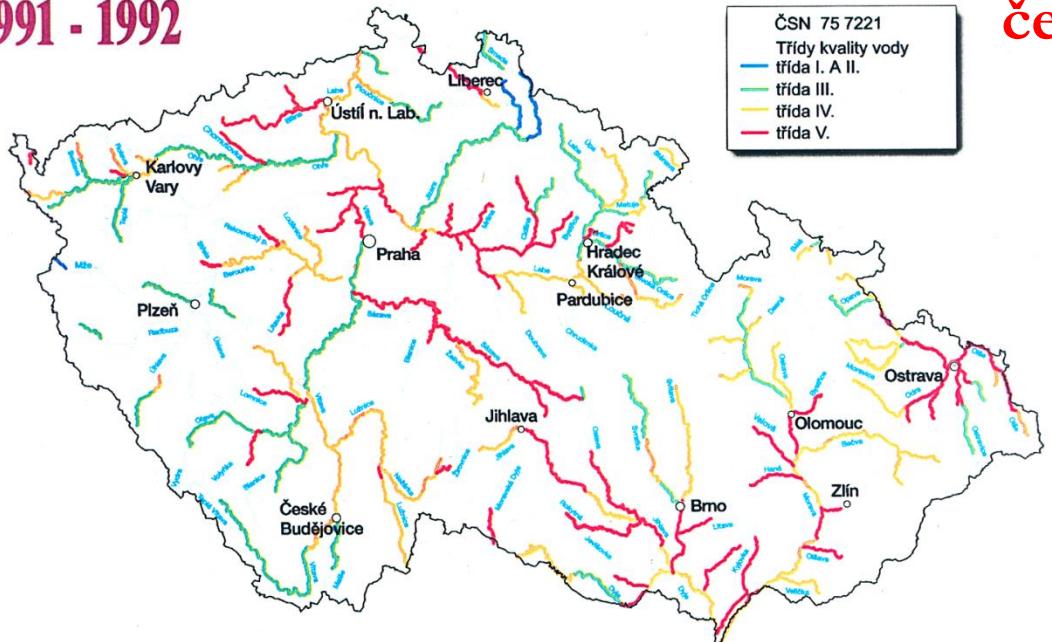

Sít' automatického imisního monitoringu v ČR

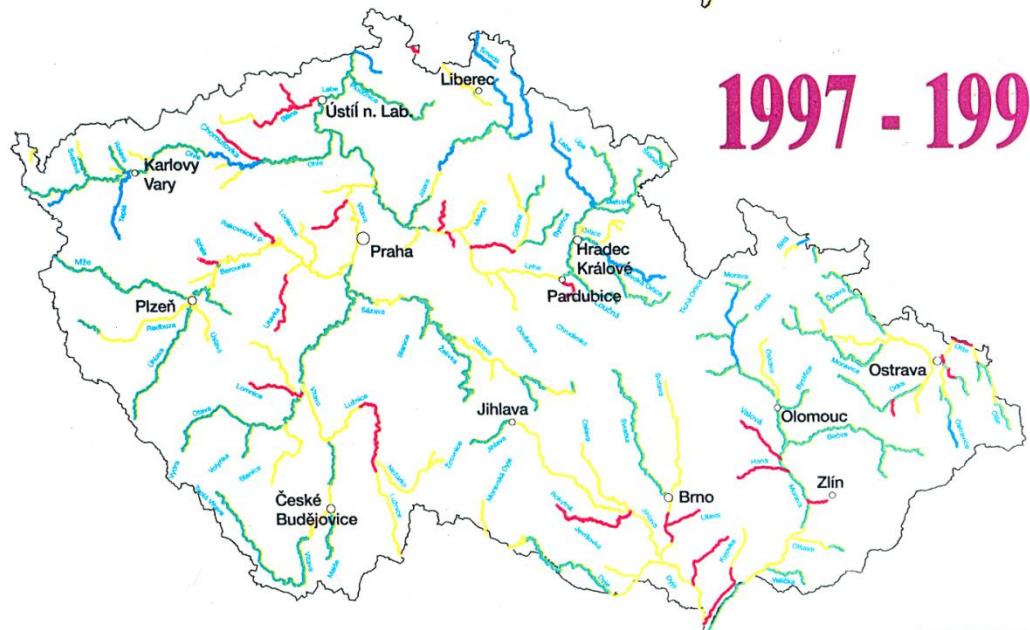
Vývoj čistoty českých řek

1991 - 1992

Trendy vývoje znečištění
českých řek – 1991/2 – 1997/8

1997 - 1998

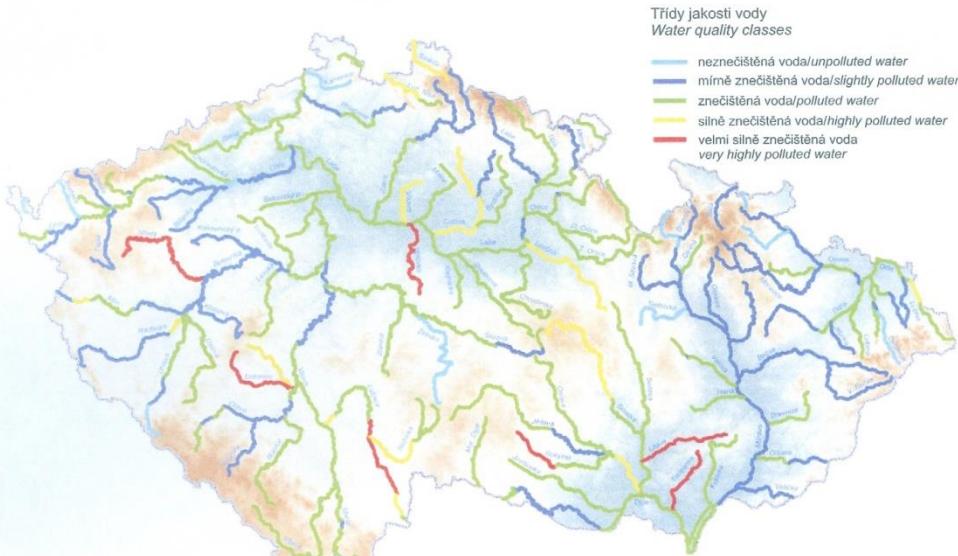

nds in the Environment

uni.cz

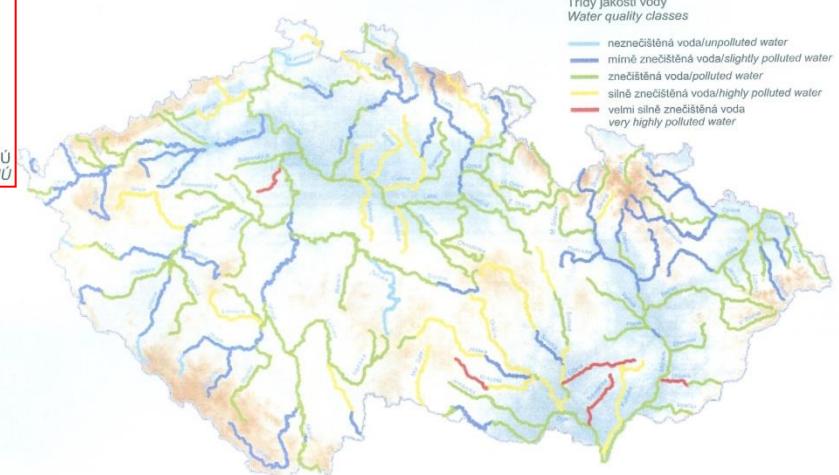
Třídy jakosti vody podle CHSK/BSK₅, 2005

Obr. B2.2.3 Třídy jakosti vod dle ČSN 757221 v r. 2005 (CHSK_{Cr})
Water quality class pursuant to ČSN 757221 in 2005 (COD – Cr)

Zdroj: ČHMÚ
Source: ČHMÚ

Obr. B2.2.1 Třídy jakosti vod dle ČSN 757221 v r. 2005 (BSK₅)
Water quality class pursuant to ČSN 757221 in 2005 (BOD₅)

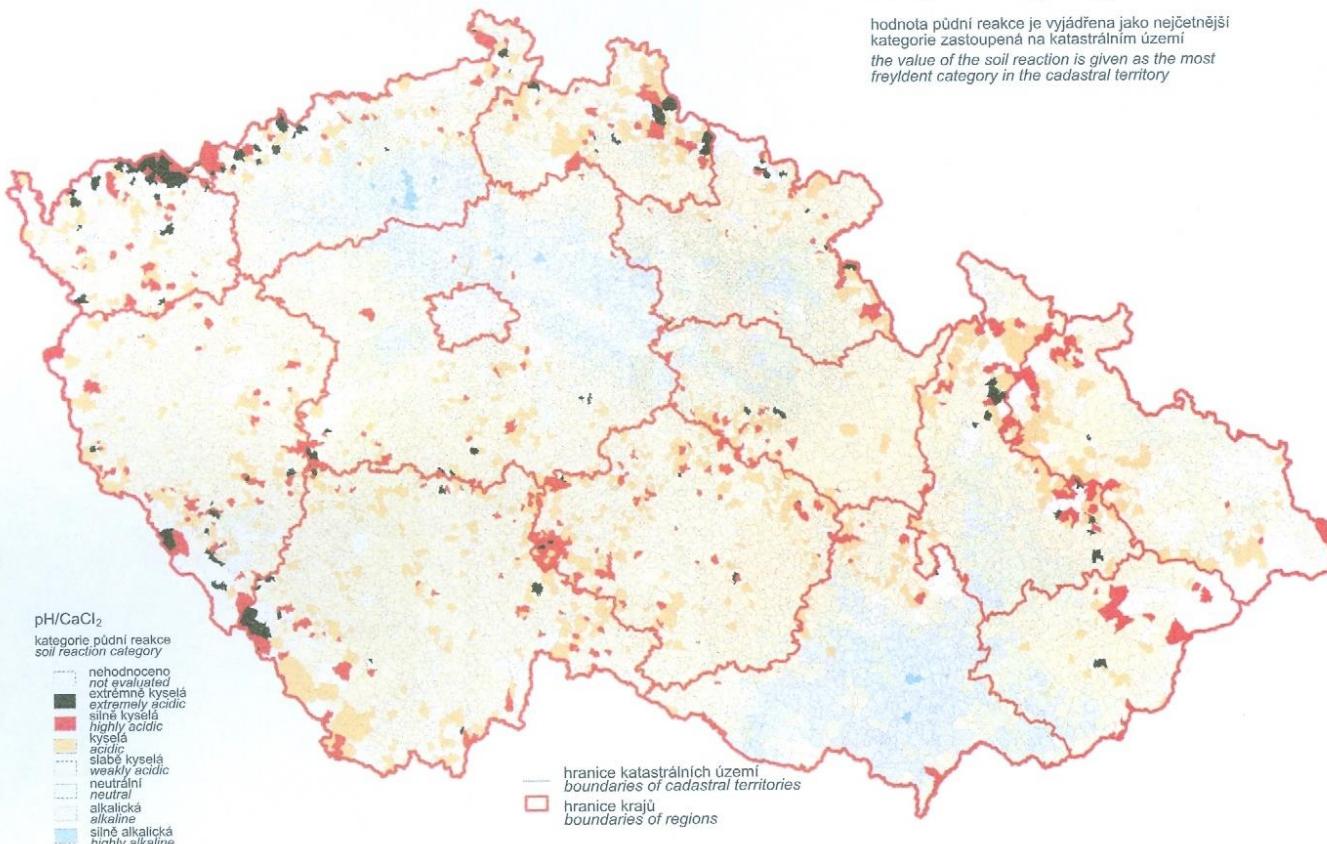
Zdroj: ČHMÚ
Source: ČHMÚ

Kyselost půd

Obr. B3.1.2 Kyselost půdy, 1999–2004
Soil acidity, 1999–2004

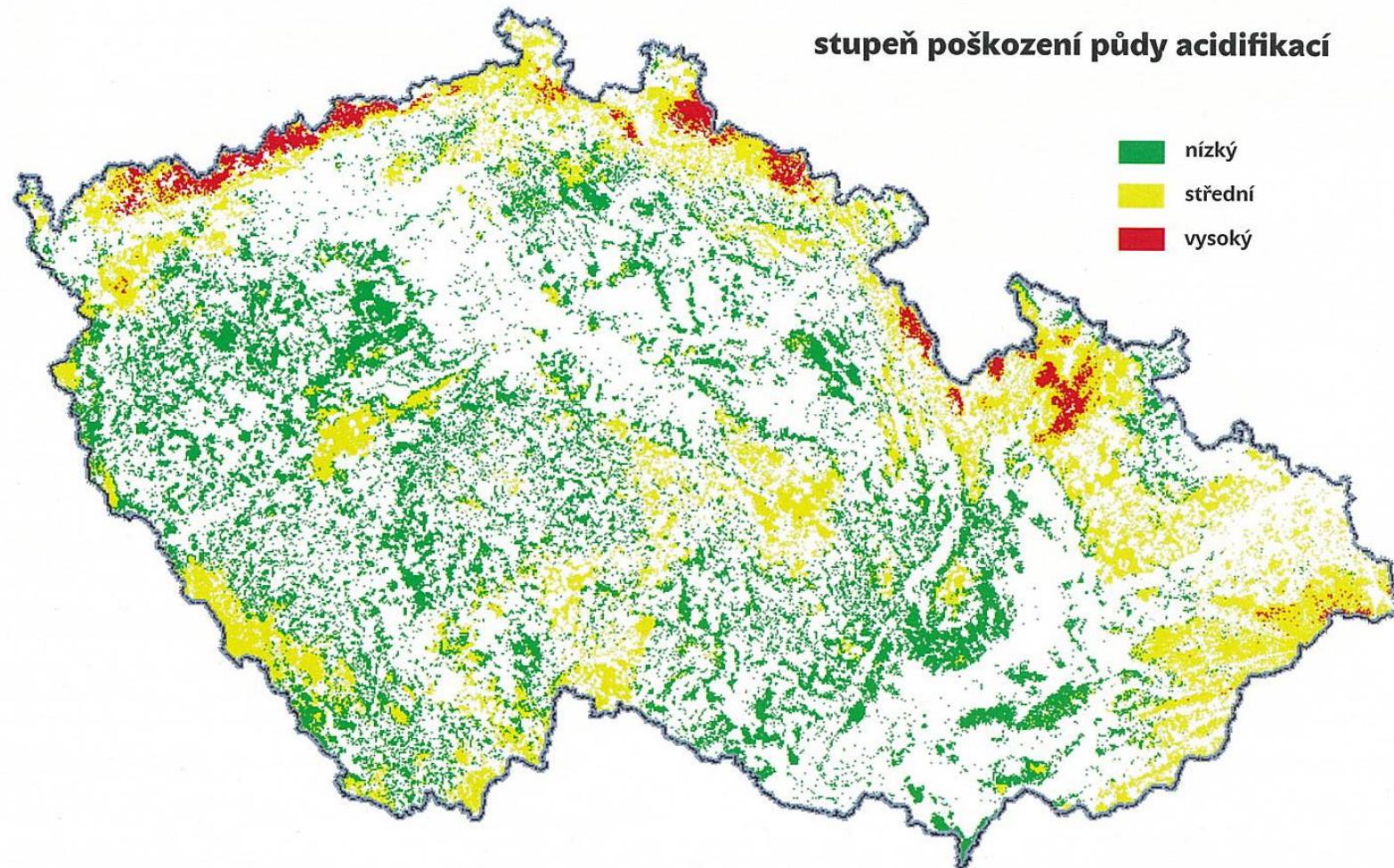
Výměnná půdní reakce (pH/CaCl_2)
Exchange soil reaction (pH/CaCl_2)

hodnota půdní reakce je vyjádřena jako nejčetnější kategorie zastoupená na katastrálním území
the value of the soil reaction is given as the most frequent category in the cadastral territory

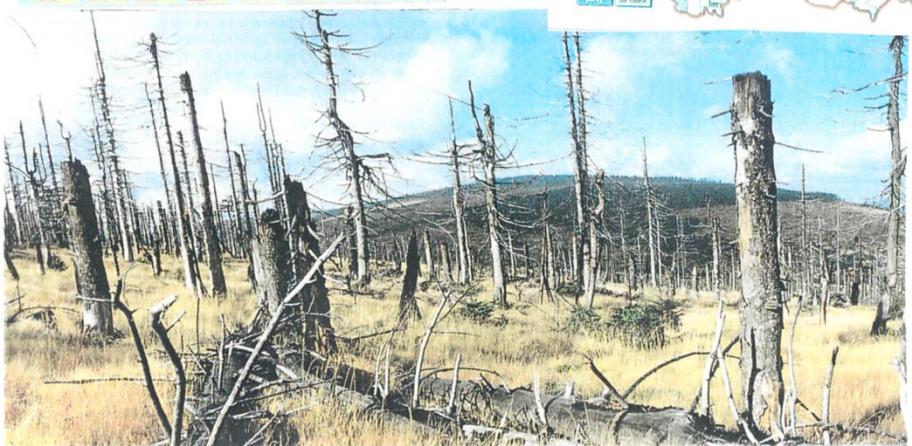

Zdroj: ČÚZK
Source: ČÚZK

Kyselost půd

Lesy ČR

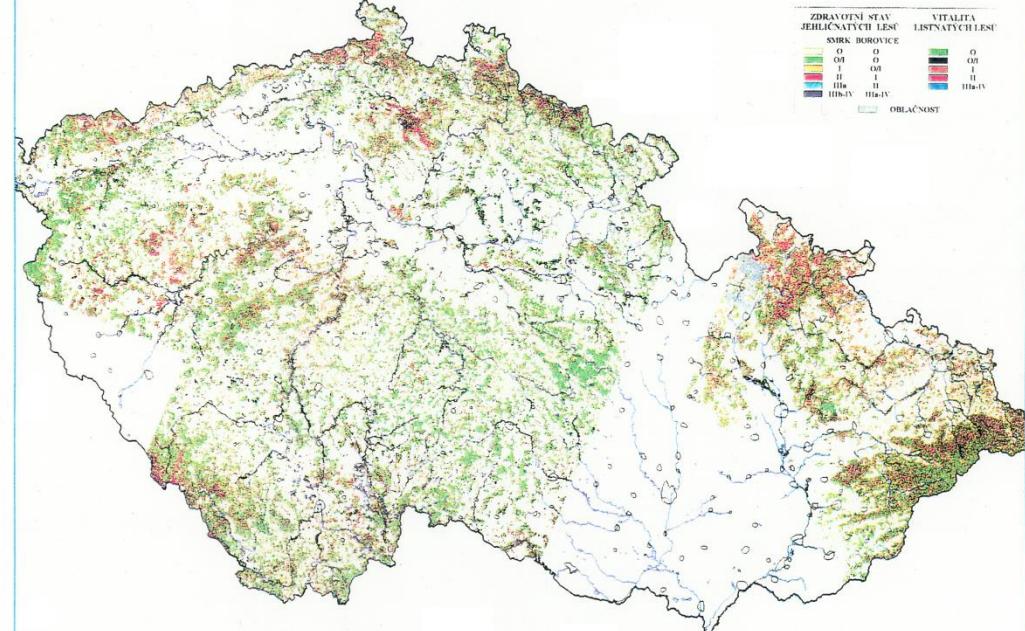
mpounds in the Environment
tox.muni.cz

Lesy ČR

Air pollution and the resulting toxic soil had killed expanses of forest in the former Czechoslovakia near Most. Replanting efforts begun in 1992 (inset) and reduced air emissions have resulted in new growth. (Courtesy Jerald L. Schnoor)

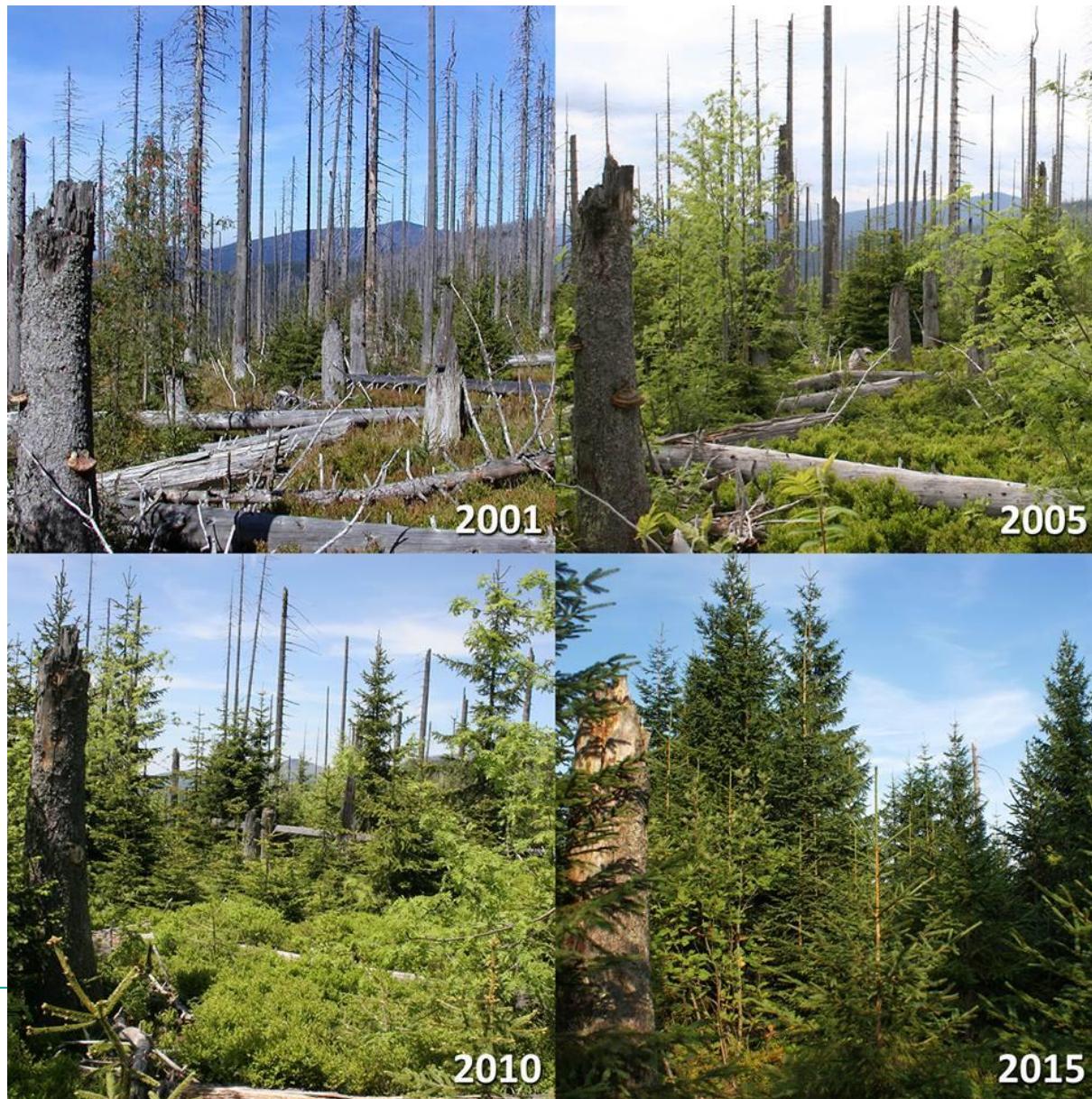
Obr. 54: ZDRAVOTNÍ STAV LESŮ ČR v roce 1995 (dle snímků Landsat-TM)

Research Centre for Toxic Compounds in the Environment

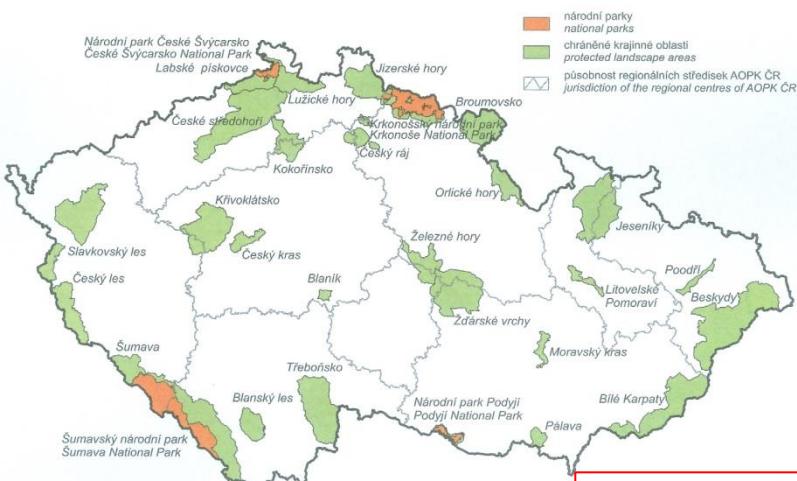
<http://recetox.muni.cz>

Lesy ČR

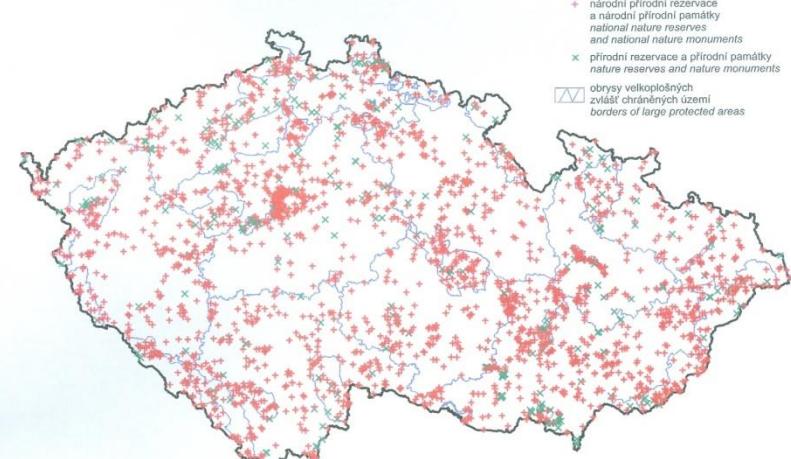

Chráněná území

Obr. B5.1.1 Velkoplošná zvláště chráněná území k 31. 12. 2005
Large specially protected areas as of Dec. 31, 2005

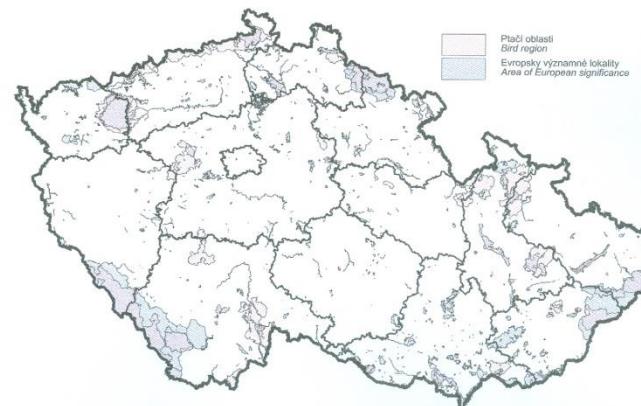

Obr. B5.1.2 Maloplošná zvláště chráněná území k 31. 12. 2005
Small specially protected areas as of Dec. 31, 2005

Zdroj: AOPK ČR
Source: AOPK ČR

Obr. B5.1.3 Území soustavy Natura 2000 v ČR
Regional Systems of Natura 2000 in the Czech Republic

Zdroj: AOPK ČR
Source: AOPK ČR

Research Centre for Toxic Compounds in the Environment

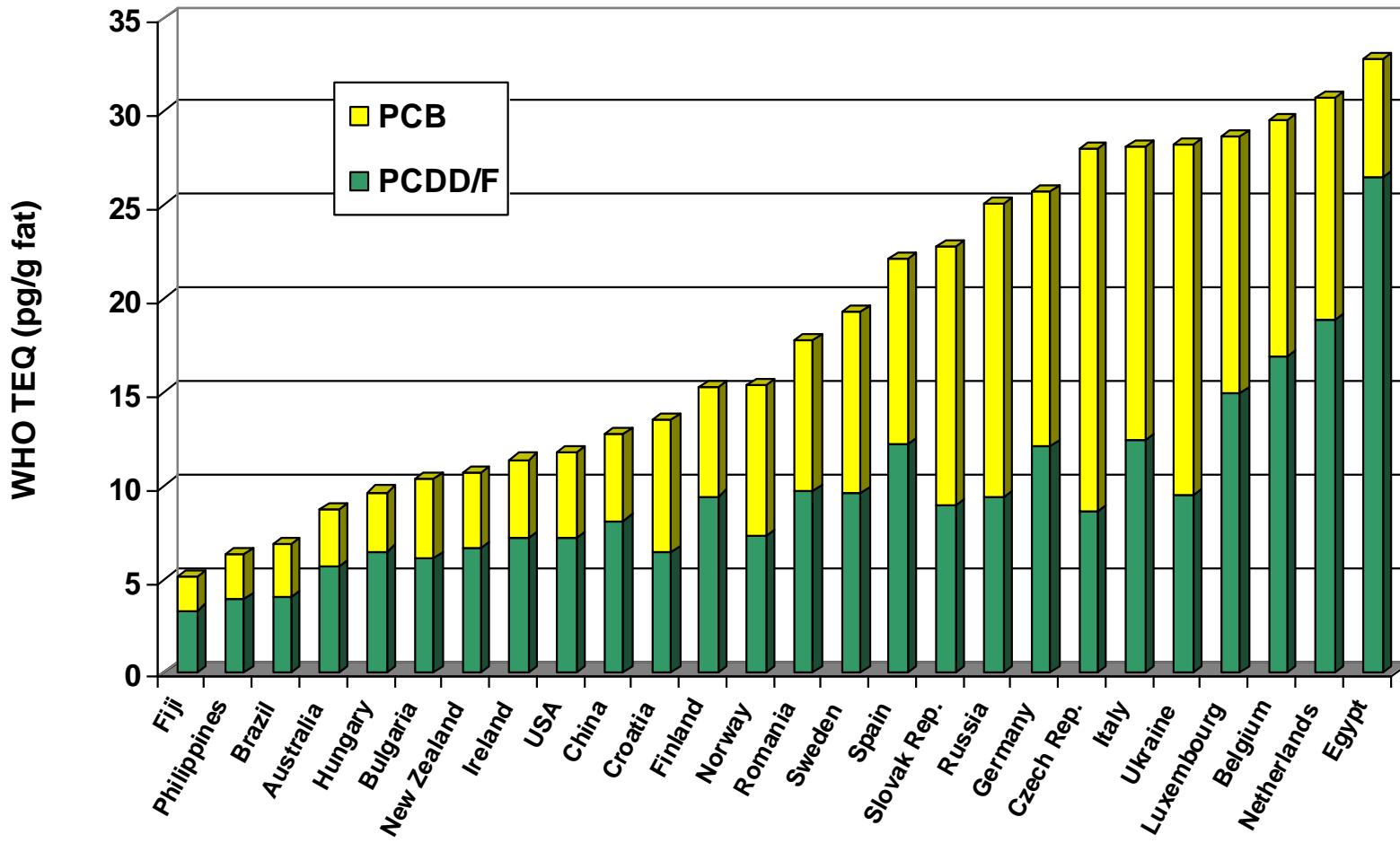
<http://recetox.muni.cz>

3. kolo WHO-koordinované expoziční studie

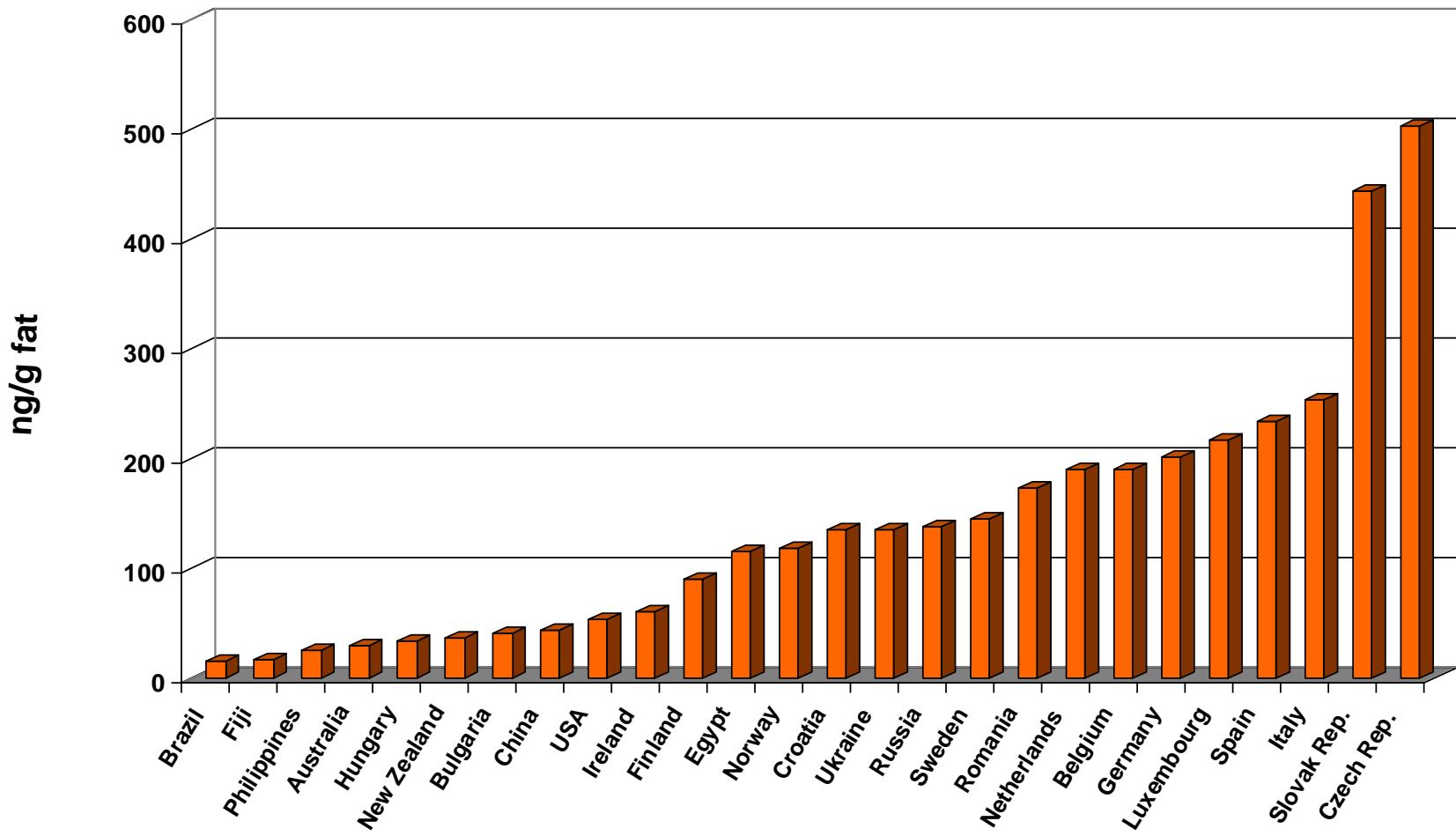
Stav

- ↳ 18 zemí poslalo kumulativní vzorky na analýzu do referenční laboratoře před 31/12/2001.
- ↳ 8 zemí poslalo vzorky v roce 2002.
- ↳ Všechny analýzy PCDDs, PCDFs a PCBs byly ukončeny v březnu 2003.
- ↳ Analýza POPs a PBDEs byla provedena poté.
- ↳ Současně bylo provedeno hodnocení demografických dat.

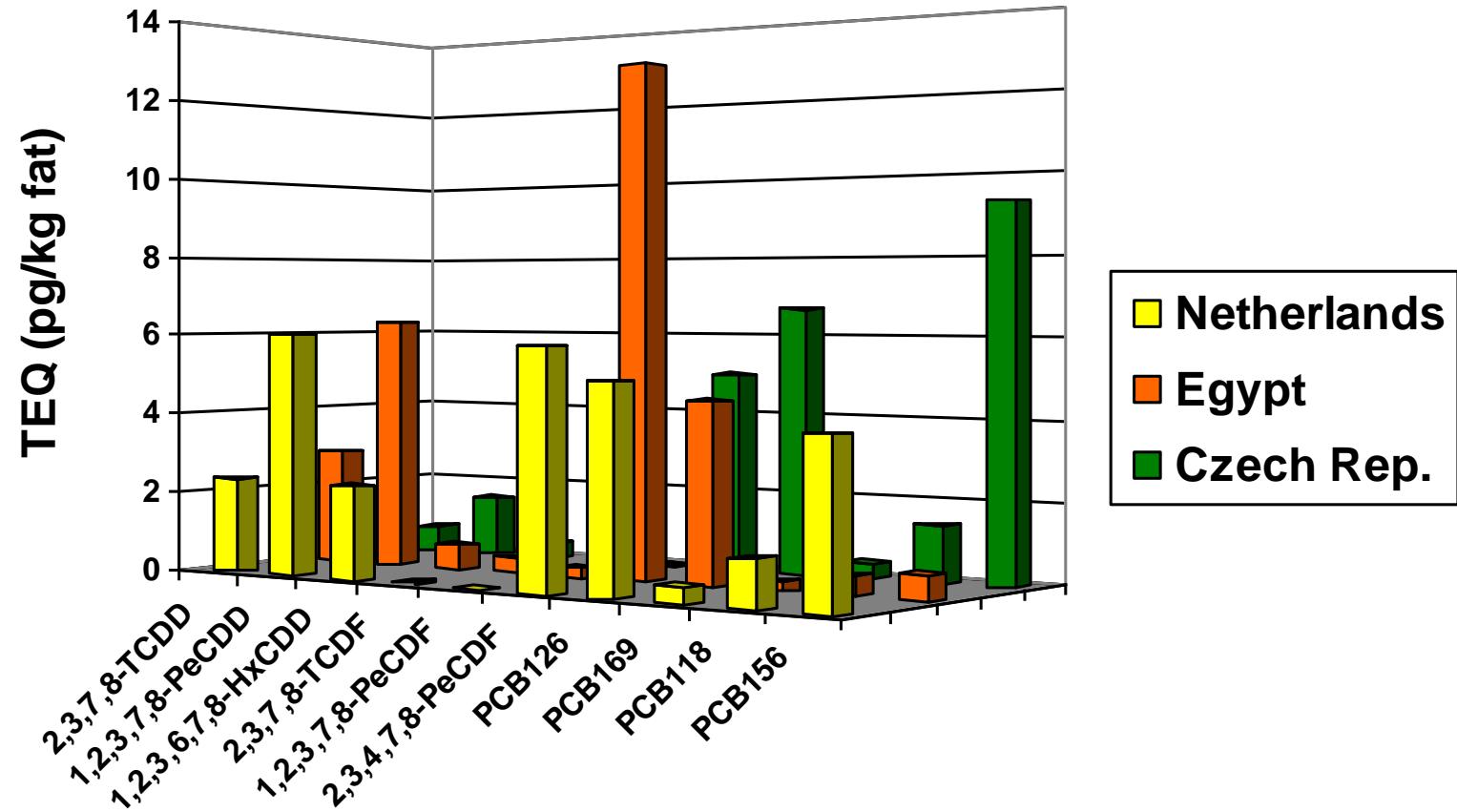
Příspěvky PCDDs/Fs a PCBs k celkové hodnotě TEQ v mateřském mléce v různých zemích

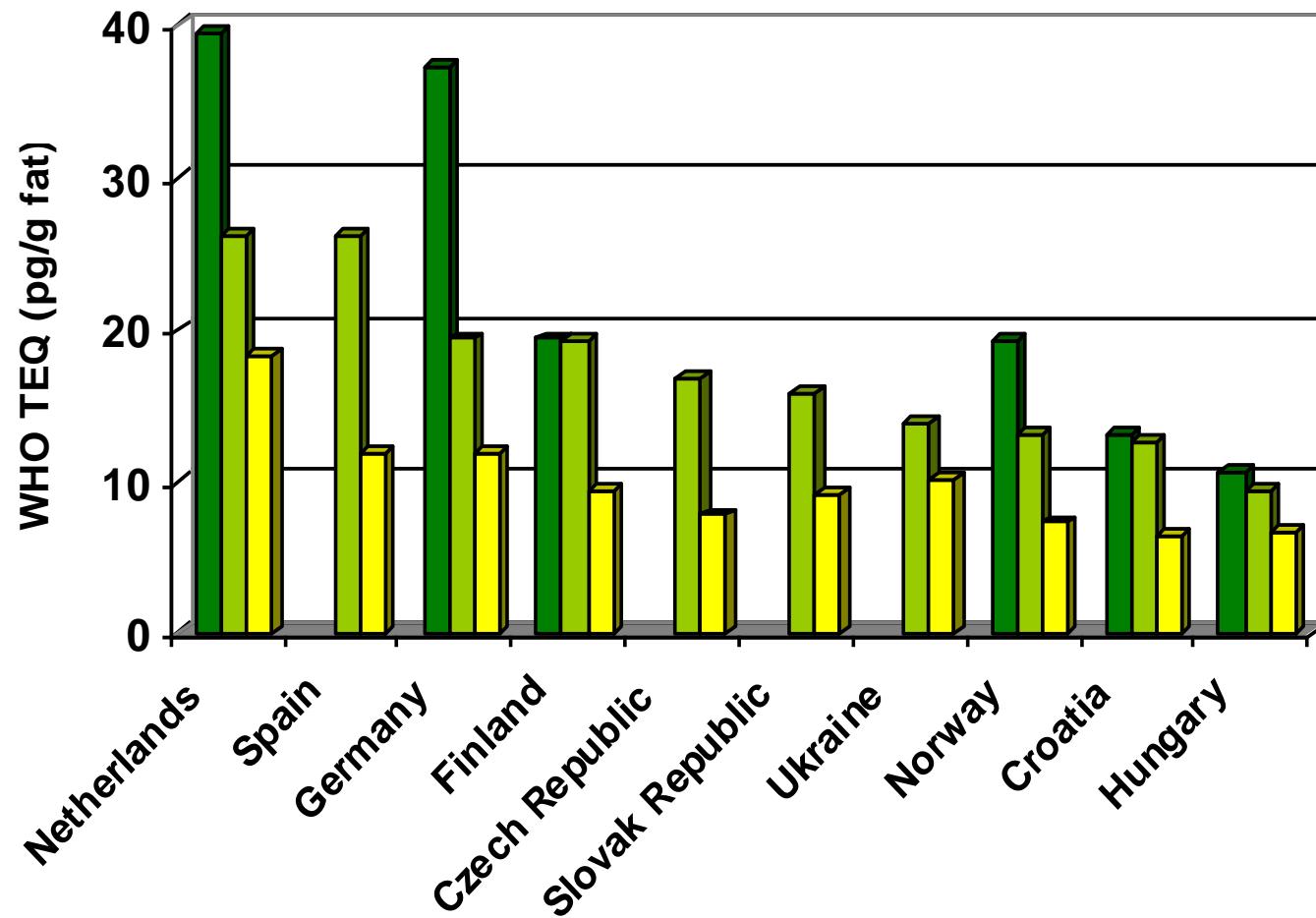
Množství (mediány) indikátorových PCBs v materinském mléce v různých zemích

Dioxinum-podobné kongenery v mateřském mléce

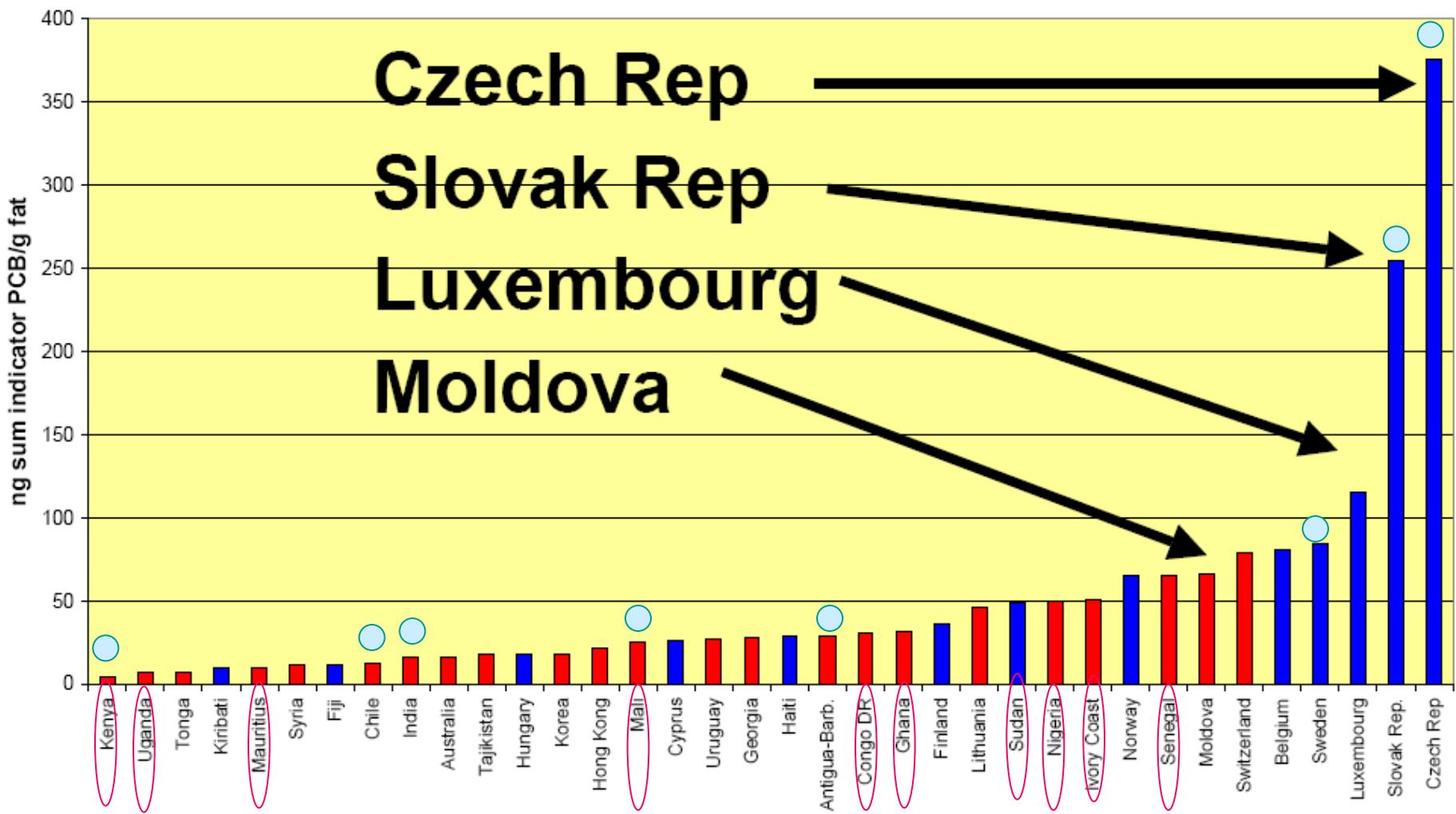
Časový trend PCDDs/Fs v lidském mléce

POPs v mateřském mléce, studie WHO, 2008-9 – S

6 PCBs [mg.kg⁻¹ tuku]

4th and 5th round: sum of 6 indicator PCB

Research Centre for Toxic Compounds in the Environment

Malisch et al., Dioxin2010, San Antonio, TX

PCBs v lidském mléce

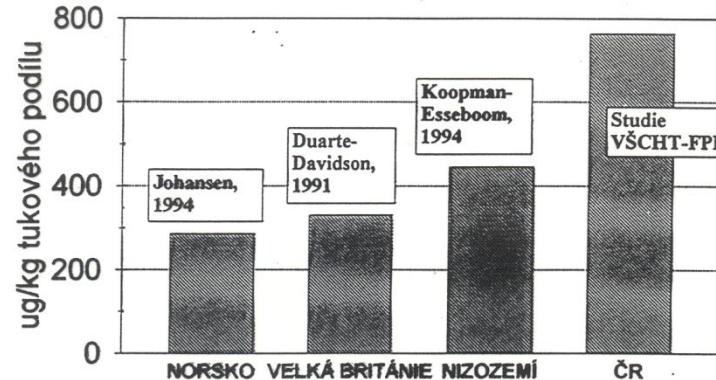
SROVNÁNÍ HLADIN PCB V MATEŘSKÉM MLÉCE V RŮZNÝCH ZEMÍCH

* Řešeno v rámci společného projektu VŠCHT-FPBT

s Ústavem péče o matku a dítě, Praha 4

Obsah PCB* v mateřském mléce

*PCB č.: 28,52,101,118,138,153 a 180

REFERENCE:

Johansen, H.R. et al.: J. Toxicol. Environ. Health, 42, 1994

Duarte-Davidson, R. et al.: Chemosphere, 23, 1991

Koopman-Esseboom, C. et al.: Chemosphere, 28, 1994

Výroba PCBs v Československu

